

pluća, itd. vse to pa je nevarno za življenje ali vsaj za rabo konja.

Prestopiš pa od zelene na suho krmo tako, da daješ den na den k zeleni nekaj suhe krme in vsak den nekaj zadnje več, prve pa manj, vendar ne otrobov ali zrnja, marveč obležanega, dobrega sena ali otave. Sčasom pa se z zeleno klajo celo neha. Priporoča se, da se daje živalim soli, kajti sol pomaga, da se kri manj seséda, na obisti pa upliva, da gre scavnica in blato v pravi meri od konja. Sol dela po takem nasproti suhi krmi.

Znano je, da pade pri nas včasih sneg prav rano, že sredi meseca oktobra. Le ta ali potlej leži ves čas ali pa še skupni za nekoliko dni, mraz nastopi, ki krmo skazi in zmrznjena krma, ako se tudi stali, je slaba, brez okusa, ne redi in pouzroči bolezni v prebavniki in dihalnikih. Zelene krme tedaj ne moreš več polagati ali če si že razumen živinorejec, ne smeš je dajati konjem. Dobro je torej sedaj, vsaj od srede meseca oktobra, že začeti z mešanjem krme. Mogoče, da se to kmetovalcem ne bo dopadlo, izlasi še tistim, ki se držé pravila: „Na Škatrejino z živino domov!“ ter bi še najraje živino celo čez ta čas gonili na pašo.

Res, ko bi se to ne reklo več, kakor živino za par ur na prosto gnati, da se razhodi, to bi že veljalo. Ako se pa živina goni na pašo, da se preživi, naj kje spomladi ne manjka krme, stori pa človek boljše, če svojo živino za par glav zniža. Dobro krmljenje ostale živine mu bode to dovolje povrnilo.

Kedar je setva pri kraju, peča se konje-rejec v prostih urah s tem, da dve-, triletna žrebeta vpeljuje v vožnjo ter jih privadi na njo. Naj mu ne bode žal truda ter jih naj vsak den vpreže. Tako mu ne bode treba žrebet na roki sprejavati, kajti je to najslabše. Ako je žrebe dobro obrzdano in vpreženo ter ima staršega konja za tovariša, ne bode ga to težko stalo.

Sejmovi. Dne 25. oktobra v Ribnici, na Vidmu in v Cerkovcih. Dne 28. oktobra v Št. Juriju pri Celju, na Holmu, na Muti, v Koraticih, v Cmureku in v Slov. Bistrici. Dne 29. oktobra v Koprivnici.

Dopisi.

Iz Ptuja. (Študentovska kuhinja. Prošnja do slovenskih domoljubov.) Nihče ne bode tajil, da se razširja po spodnještajarskih mestih, koder so gimnazije, nek slovenski dijakom sovražen in poguben duh, rekel bi, duh graškega mestnega zastopa. Naravna posledica se že pojavlja in se še bode. Slovenski dijak ne najde več v teh mestih taih in toliko podpornikov in dobrotnikov za

svoje nauke, kolikor mu jih je treba. Žalostna resnica je, da je nemčursk trgovec na slovenskih tléh, kojega največ bogat in preživé slovenski prejemniki, dijaku, ki ga je prosil hrane, duri pokazal, češ: „Slovenec ne dam ničesar!“ Tako brezsrčno in nečloveško postopanje naših nasprotnikov in odpadnikov bi utegnulo za slovenski inteligentni naraščaj opasno biti. Skrajni čas je torej, da začnemo sami nadarjene a uboge slovensko dijake srednjih šol podpirati s tem, da takój ustanovimo v spodnještajarskih mestih, Mariboru, Celju in Ptuju, študentovske kuhinje, da tako odpomoremo istiniti živi potrebi. Učimo se iz preteklosti! Slovenska dobrotljivost in požrtvovalnost je nam štajarskim Slovincem naklonila največjega moža: Slomška. In slavni pokojni vladika je večkrat očitno rekel: „Brez pomoči blagodušnega mešnika bi tudi jaz nikdar ne bil v šole prišel, nikdar svojega cilja dosegel.“ Pomislimo, koliko slovenskih razumnikov brez razločka stanú se ima za svojo existenco največ raznim dobrotnikom in podpornikom zahvaliti! Posnemajmo tedaj blagega dobrotnika Slomškovega — Pražnikarja! Gledé na prej rečene razloge, so Ptujski Slovenci meseca septembra t. l. ustanovili v Ptuju v samostanu velečestitih gg. oo. minoritov dijaško kuhinjo za nadarjene, pridne a ubožne dijake, ki tukajšnjo nižjo gimnazijo obiskujejo. Ljudomili g. gvardijan je z veseljem in veldušno kuhinjo, prostore in vse potrebno za ta plemeniti namen dovolil in oskrbel, in izrečemo mu tukaj v imenu slovenske učeče se mladeži ptujske pristrčno zahvalo za to. Posebni, v ta namén izvoljeni nadziralni odbor gg. profesorjev ima strogo čuvati in gledati na to, da se bode hrana samó vrednim in potrebnim dijakom delila. (Konec prih.)

Iz Negove. (Oskrunjenje praznika.) [Konec.] Zares čedalje slabši sad rodi toliko prehvaljena liberalna omika. Vendar s tem pa ni rečeno, da bi ne bilo nobene izjeme pri nas. Ne! Hvala Bogu znajdejo se goste izjeme, posebno so še kmečki fantje skoraj vsi pridni in pošteni. Le poglejmo te rogovileže, katere so žendarji pozaprlí. Niti ednega kmečkega sina ni med njimi, marveč sami ubogi hlapčki. Tak vam krvavo zaslužene denarje, na ta dan zapravlja in ko se napije, okrog cerkve razsaja, da je groza, in tako Bogu posvečen dan skruni. Nekateri med njimi celo leto ni pri pridigi, saj nima časa iti, mora ali v gostilni sedeti, ali kar še je mnogo grše in hudobniše, krog cerkve s smodko v ustih se sprehajati ali postopati. Iz tega izvira, da so te svečanosti, katere so bile nekda j ljudstvu v blagor, sedaj mu v gorjé. Njih namen Boga častiti se še sicer v cerkvi stori in pride tudi mnogo prav pobožnih kristijanov v cerkev. Ali zunaj cerkve se sliši vriskanje, preklinjanje in petje, da

je človeka groza. Saj je lahko mogoče, da v peklenškem brezdnu tudi grje ne mora biti.

Žendarje sicer storijo svojo dolžnost, vendar kaj pomaga, ako jih na enem kraju preženejo, saj se zopet na drugem zbirajo. Da se pa tem nerodnostim ali boljše rečeno skrunjenju praznikov v okom pride, mislim, da bo najboljši pripomoček, če se pri cerkvah, kjer se s takimi djanji Bogu posvečeni dnevi skrunijo, prošče-nje ali žegnanje prepové. Ko namreč bi proščenja ne bilo, bi gotovo vsi ti — iz večine tuji ljudje — izostali. Zelo nepotrebni so posebno taisti krčmarji, kateri pod prostim nebom svoje vino točijo. Za potrebne ljudi imata že naša dva krčmarja dovolj vina. Posebno dobro bi pa bilo, ko bi se taisto nemčursko motovilo s svojim „ringelšpilom“ spodilo, naj bi svoj kolovrat kje drugje potakal in svoje lajle gonil, da ne bi tako rekoč že pred cerkvenimi durmi, ljudem denarja iz žepa jemal. In še jedna taka stvarica se je privlekla, od sv. Duha s svojo ropotijo, katera je celo božjo službo z neko piščalko, na prostoru pred cerkvo zvižgala. Mož je že precej starovičen ali prileten, vendar je še pa celo otročji, in svetoval bi mu, da ako že pis-kati mora, naj svojo kramo tje postavi, od ko-der se vsaj v cerkev slišalo ne bode. Pri vsem pa se dela več nečasti kot časti božjemu imenu na ta dan in zategadelj je ta svečanost pri našej cerkvi nepotrebna in škodljiva. Bila bi dobrota, ko bi se prihodnje leto opustila, saj se dela Bogu nečast in tudi poštenim farma-nom sramota, posebno, ker bi se s tem vsem tujim fantalinom ne dala priložnost, zbirati se pri našej cerkvi in razgrajati; vsacega bralca opo-zorim na to, da so bili razgrajavci iz tujih župnij, imen ne bodem navedel, ker moj namen ni, koga žaliti, ampak samo toliko, da se naši župniji ta sramota ne pripiše.

Iz Ruš. (Petindvajsetletnica Smol-niške cerkve.) Nekdaj so za božjo čast vneti kristjani mnogo lepih cerkev postavili in drago oskrbeli, sedaj je kaj takega zelo redko. Zato zasluži pokojni Luka Hleb, bivši kmet na Smol-niku, občno pohvalo, ker je dal s pomočjo svo-jih sosedov in Smolničanov večjidel na svoje lastne stroške prostorno in lepo cerkev na Smolniku postaviti in jo z vsem potrebnim dobro oskrbel. Povod in zdatno pomoč k tej postavi so dali prečastiti g. kanonik Marko Glaser. Rajni milostljivi škof so bili dela tako veseli, da so se sami na visoko Pohorje potrudili in Smol-niško cerkev v nazočnosti 9 duhovnikov dne 28. okt. 1861 posvetili in v njej prvo daritev sv. mešo v zahvalo in Bogu na čast darovali. Od tiste dobe do zdaj se je odslužilo v ti cerki 1928 sv. meš in 3000 ljudi obhajalo. Naj bi ta sv. opravila bila v pomoč in tolažbo vsem živim in mrtvim dobrotnikom te cerkve, posebno prid-nemu ustanovniku Lukežu Hlebu, kateri že od

dne 29. avg. 1874 zraven svoje toliko drage cerkvice v Bogu mirno počiva. Letos na Ši-monovo bo doteklo 25 let, kar je bila omenjena cerkev posvečena in spodobi se, da se spomin tega veselega dne in toliko blagega ter truda polnega dela s petindvajsetletnico vredno ob-haja, in da Bogu in Mariji, katere brezmadež-nemu spočetju je ta cerkev posvečena, za vse dodeljene in sprošene milosti in dobrote dolžna čast. To namerava tudi sedanji Luka Hleb, vredni sin svojega pobožnega očeta, storiti s pomočjo za božjo čast vnetih Smolničanov in v ta namen bo v nedeljo pred vsemi Svetniki 31. okt. shod pri Smolniški cerkvi z rano in slovesno pozno božjo službo in pride procesija iz Puščave in Ruš, k njej se bode gotovo mnogo pobožnih duš s Pohorja in sosesčin pridružilo. „Slavite spomin svetosti božje. Hvalite Gospoda z nebes, hvalite ga na višavah.“ Ps. 148.

Od sv. Lovrenca v Puščavi. (Nekaj o na-ših nasprotnikih.) Preteklo leto je bilo nekaj kmetov iz naše okolice na veselico kmečkega bralnega društva v Ruše povabljenih. Kako so se veselili in zadovoljni vrnili domu, ter niso mogli prehvaliti, kako so se dobro imeli in zabavali! V njih se je hitro misel sprožila tudi pri sv. Lovrencu tako društvo osnovati in kmetom priložnost dati, da bi se mogli tudi po težkem delu kedaj v družbi s svojimi sosedi in prijatelji svojih skrbi otresti. To se je tudi zgodilo. Društvena pravila so se od c. k. deželne namestnije potrdila in se je tako društvu dovolilo, s petjem, godbo, plesom, igro itd. se razveseljevati. Društvo se osnuje in va-bila razpošljejo vsem našim in tudi nekterim daljnim kmetom, vsem tržanom do dveh, katera sta nam že prej svojo pesnico zapela. Pa zdaj — tresoč se, obračajo naši nasprotniki vabila —: „Je vse bindiš — vabilo pa ne Einladung — veselica pa ne Unterhaltung — oj, tam se bo vse slovensko govorilo — kaj še bo vse na svetu? res, naša nemška špraha je na zgubi. Pa to ne sme biti, storimo, kar je v naših mo-čeh!“ Tako so se pogovarjali hujskači in sled-njič tudi storili. Pri prvi in drugi veselici so nasprotovali samo z jeziki — plitve glave so jim verjele, pa pri tretji veselici so svoje so-vraštvo do vsega, kar je slovenskega, v djanju skazali. — Ako ravno društvo, katero ima po-stavna pravila, samo vabljene goste in ude k veselici sprejema in zborovanje politični go-sposki naznani, nima policijske ure, je vendar naše društvo terjalo plesno licenco, pa se mu je odbila brez postavnega uzroka. Zakaj? Pri veselici še ni bil program končan, že prideta dva zagrizenca s pomočjo, ter sta s silo vse deležnike veselice odgnala. Vsled njihovega ne-postavnega postopanja je nastal resnično ne-mir; pa „škandal“, kakor oni pišejo, ne, in kar je bilo, to so sami naredili, da zdaj lahko po

„Marburgarci“ žvečejo, kakor cukranega polža, njihove trančarije. Dobro, saj to sami ne verujejo, manje pa še drugi. Namen je le ljudi hujskati, sebi in drugim pa ljubi mir kaliti. Kaj pa bo sodnijska obravnava, s katero tak strašijo, prinesla? Ako dvakrat rečem — zadnem, da se jim bodo nosi pobesili.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Minister grof Taaffe je v drž. zboru povdarjal uni den, da skrbi vestno za nemščino ter ne pusti nikjer, da se ji kraté pravice, več pa meni, da ni treba. To je že resnica, da pod tem ministrom nemščina ne trpi krivice, ali mi menimo, da skrbi preveč za nemščino ter čutimo, da še trpé drugi, izlasti naš slovenski jezik slej, kakor prej krivico. — Volitve za obe, avstrijsko in ogersko, delegaciji so gotove ter gredó skorej vsi prejšnji delegati v Budo. Česki poslanci so nudili sporazumljenje svojim nemškim tovarišem, toda le-ti ga niso marali vzprejeti, zato so izvoljeni za česko kraljestvo saml Čehi. — Štajarsko deželo zastopa baron Moscon in dr. Reicher, oba Nemca. — Na Dunaju je nek uradnik dr. Schmidt umrl za kolero. Prinesel jo je seboj iz Pešta. Silen strah je zdaj po mestu. — Štajarski deželni zbor snide se bojda meseca decembra in zboruje še noter v novo leto. — V Gradcu snujó nov, nemško-liberalen dnevnik ter pobirajo po celi deželi denar za nj. Ni dvoma, da bodo tudi našim nemčurjem po Mariboru, Celju, Ptujju itd. puščali na — žepu. Potrebe pa za tak časnik nismo čutili, saj opravljá „Tagespost“, „Marb. Zeitung“. „Deutsche Wacht“ in „Obersteirer-Blatt“ tudi že enak posel doslej izbornó. — Na Koroškem se zanima nemška-liberalna stranka sila za to, kdo da postane nov škof. Ako ne postane mož njih stranke, pravijo, da gredó vsi Nemci v starokatoliško cerkev. No, to pa bi bila škoda! Kar prisega na nemški liberalizem, je itak v katoliški cerkvi to, kar garjeva ovca v čredi zdravih ovác. — V soboto dne 17. oktobra so imeli na Kranjskem plohe in grom. Na Nanosu je ubila strela nekega mladeniča in vpreženega vola, drugega vola pa je še preskočila. Na Gorenjskem je letošnja letina taka, da še niso imeli v kratkem tako dobre. Vsega pridelka je obilo. Za Notranjsko bode treba voliti drž. in dež. poslanca na mesto ranjcega Obreze. — Iz okrajev Kočevje in Čabar odide tudi letos do 2000 drvarjev čez zimo na Oggersko in Hrvasko. — Kakor smo že napovedali, postavila je sedaj kat. konservativna stranka prošta msg. A. Jordana v Gorici za kandidata v drž. zbor furlanskim (italijanskim) volilcem. „Soča“ ga lepo priporoča, češ, da je značajan mož, ki se bode vsekdar odločno potegnil za prave potrebe svojih volilcev. — Ploha je tudi po Go-

riškem naredila veliko škode, podrla je železnici most pri Korminu, poškodovala pa most čez Taljamente. Ces. namestnik v Primorju, baron de Pretis, biva še vedno v Gorici in misli še le prihodnji mesec vrniti se v Trst. — Od slej ste mesti Trst in Pulj prosti luki, to je: za blago, ki se va-nji pripelje ali izpelje, ne plača se več carine ali daca. To je za obe mesti velik dobiček. — Za kolero je doslej vzbolelo v Trstu kaci 900, umrlo pa čez 500 ljudi in ni še je konec. — V Reki pa je, hvala Bogu, ni več. zadnjih 14 dni ni nihče za njo na novo vzbolel. — Buda-Pest raste, v petih letih se je vzdignilo število prebivalcev od 380.000 na 438.800. Kolera še vedno razsaja, zadnjo soboto je tam 23 ljudi vzbolelo, 22 pa jih je umrlo za-njo. Dolenja zbornica ogerska je v soboto preložila svoje zborovanje za 6 tje dnov. Minister Tisza je menda zato najbolj vesel, kajti ne bo mu treba vedno odgovarjati na mnoga in sitna vprašanja poslancev. So pač sitni, ti madjarski napetnjaki.

Vnanje države. Volitve za veliko sobranje ima sedaj Bolgarija srečno za seboj, a le to ima sedaj svojo težavo: izvoli naj kneza po svojem srcu a ruskega medveda naj ne dregne. Pravi se, da sobranje ne bode volilo, ampak odpovedi kneza Aleksandra ne bo vzprejelo ter ga h krati poklicalo nazaj. Najkrajše bi to sicer bilo, ali drugo vprašanje je, vzprejme-li knez tako povabilo in če ga vzprejme, kaj poré na to očka, ruski car. Homatiye bi se začele na novo in ruski kozaki so blizu. — Kaulbars, izredni ruski poslanec v Bolgariji, vrnil se je v Sofijo, sicer pa se sliši, da ostane še dalje časa v Ruščuku ter skušuje ondi pridobiti vojake za cara. Iz tega bode pa težko kaj, ker se ti bojé ruskih častnikov, katere jim hočejo vrniti v armado. — Turčija ima mnogo vojakov v Stari Srbiji in Makedoniji. Na čelu jim je Sadik paša. Tudi druge državnice segajo po orožju, čemú je to? — Poljaki na Poznanjskem trpé silo od pruske vlade ter se na njih graščinah naseljuje čedalje več Nemcev. Kakor je znano, ima vlada 100.000 mark v ta namen na razpolaganje. — V Frankobrodu je umrl kralj židov — Meyer Karol pl. Rothschild, vse bogastvo ga ni rešilo mrtuda. — Anglija dela sedaj na tihem in na vse kriplje na to, da spravi kako zvezo vkupe zoper Rusijo, a doslej ne najde nikjer pravih tal za-njo. — Predsednik francoske republike, stari Grevy, ima še le ime predsednika in moč vlade je že sedaj v drugih rokah. Pravi se, da mož ne more več dolgo živeti, tedaj pa zasede njegovo mesto Freycinet, sedanji prvi minister. — če ne kdo drug. Mesto je bojda toplo. — Srce sedaj pa zopet Francozom upada in ničesar nočejo vedeti o kacam maščevanju. Kaj le pomenja to? — Španija ima precej novih bojnih ladij, toda